

Nagrađeni učenici i učitelji

1. NAGRADA

Okrutnost života

HRVOJE NOVOTA, 7. r.
OŠ LUDBREG, Ludbreg
učiteljica: Ljudmila Kladić

2. NAGRADA

Savjest – moja prijateljica

ANJA POLJANŠEK, 7. r.
OŠ ANTE KOVAČIĆA, Zagreb
učiteljica: Ivanka Brađašević

3. NAGRADA

Kao vodene kozice

LUCIJA MALČIĆ, 8. r.
IV. OŠ BJELOVAR, Bjelovar
učiteljica: Slobodanka Martan

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA
1. NAGRADA*Okrutnost života*

Ljetno sunce sramežljivo je provirivalo na obzorju, a u blizini se čuo glasan cvrkut ptica i tihi šum vjetra. Rijeka Bednja tekla je kao da se nekud žuri, zaobilazeći patke koje su lijeno plivale površinom. Jezero je mirno ležalo u svojem koritu, samo su neprimjetni valići ili glava ribe, koja bi na sekundu provirila, pokazivali da se cijela priroda budi iz sna.

Otac je ustao jako rano. Tek se danilo. Mislim da i nije spavao cijelu noć jer sam čuo kako se neprestano okreće po krevetu. Brdo poslovnih problema i bolest spojili su se u jedno. Bio je nemiran u duši te se odlučio spustiti do jezera. Ustao sam brzinom munje i krenuo za njim. Bilo mu je jako drago što sam mu se pridružio u ribolovu. Bacili smo udice, a ribe su grizle kao lude. Nisam bio ribič i ovo prvo iskustvo donijelo mi je ulov šarana teškog pet kilograma. Otac je bio presretan te se stalno šalio na moj račun. Ja sam upijao svaku njegovu riječ i osjećao se fantastično u njegovu društvu. Nikad se dosad nisam odvažio poći s njim zbog čega sam osjećao malu grižnju savjesti. Kad bih susreo njegov pogled, vidio sam veliku brigu, tugu i bespomoćnost. Koliko se god trudio, nije to mogao sakriti. Volio sam oca, zaista sam se ponosio njime. Htio sam mu to nekoliko puta reći, ali jednostavno riječi nisu izlazile iz mene. Bilo je to naše posljednje zajedničko druženje koje ću pamtiti zauvijek. Zbilja bih volio da je sada uz mene...

Usljedile su kemoterapije, od kojih je otac bio dosta slab, te smo saznali da mora na operaciju. U početku se žalio da teško guta, a na pregledu su mu otkrili kvržicu na kraju jednjaka. Posumnjali su na rak. Noge su mi se odsjekle kad sam povezao i shvatio što bi se moglo dogoditi. Cijela obitelj neprestano je molila da je zadebljanje dobroćudno, ali Bog nije uslišio naše molitve, nije čuo vapaj očajnika. Ni sam ne znam koliko sam suza isplakao krijući se od ostalih ukućana, a to su radili i oni, tako da je sve izgledalo normalno i u najboljem redu kada bi se okupljali oko stola za ručak ili večeru. Sve nas je mučilo isto pitanje: „Hoće li otac ozdraviti?“ Radio sam danonoćno s braćom na farmi jer smo morali zamijeniti oca, čak sam i prst slomio. Od ponedjeljka do subote bio je u bolnici na kemoterapijama, a vikendom je dolazio kući. Ljetni praznici bili su najteže razdoblje u mojem životu. Živio sam s velikim grčem u truhu, stalno me nešto probadalo u prsima, bio sam jako nervozan, ali to ne bih pokazivao. Svaki slobodni trenutak odlazili smo u bolnicu jer smo vidjeli da je otac jako usamljen, deprimiran, tužan i bespomoćan. Radovali smo se trenucima provedenim zajedno, a on se glasno smijao i hrabrio nas. Osjećao sam da se polako bliži kraju svojega životnog putovanja, ali to nisam htio priznati samome sebi, a ni drugima. Često bih puštao glazbu na najjače samo da bih se bolje osjećao i da ne bih mislio ni na što, prepuštajući se taktovima da me nose u neki čarobni, zamišljeni svijet u kojemu je sve lijepo i dobro. Sjećam se svih detalja iz bolnice, predvorja, hodnika, sobe, i oca kako leži na krevetu željan života, a krvnik stoji nad njim i odbrojava mu sate. Tata kojega sam poznavao sve je više nestajao, kopnio iz dana u dan i nisam vjerovao da je ovo moja realnost.

U ponedjeljak su ga pripremali za operaciju, a operirali su ga u utorak. To je bio posljednji put da sam vidio tatu živa. Operacija je dugo trajala, mislili smo da nešto nije u redu, pa smo nekoliko puta nazivali bolnicu i plakali tješeći se. Doktor je rekao da je operacija bila jako uspješna i da slijedi oporavak. Ne mogu opisati tu radost, a istodobno strah i veselje pomiješane s nadom da će ozdraviti i živjeti. Shvatili smo da smo još djeca, nedorasli klinci, balavci kojima su potrebni otac i majka, a najviše otac da nas usmjerava na pravi put, idol kojemu ćemo vjerovati i koji će biti naš uzor. Nakon dva dana borbe njegovi organi nisu mogli podnijeti to što je bilo kemoterapijama razoreno, nagriženo metastazama raka i otac je usnuo zauvijek.

Bio sam na treningu i stalno me bolio trbuh te sam se vukao po terenu nekako bez volje, nisam bio odličan u igri i ostali su to primijetili. Tisuću misli neprestano mi je prolazilo glavom, a moje mlohavo tijelo, koje su stalno naguravali, pokazivalo je da nisam prisutan. U trenutku kad su mi javili da je otac umro, srušile su se sve kule od karata. Pao sam na parket i bacao se kao divlja zvijer lijevo i desno, ali nisam ispustio suzu jer ih ionako više nisam imao, sve su bile isplakane proteklih dana.

Na dan sprovoda svi ti silni ljudi, prijatelji, poznanici, rodbina, bili su samo mnoštvo koje nas je žalilo. Stihovi pjesama duboko su prodirali u moju ranjenu djetinju dušu. Suze su neprimjetno tekle mojim licem, a tijelo se grčilo. Nisam želio da drugi vide kako sam se raspadao iznutra, koliko je bol bila teška i izjedala moju dušu, a srce mi kidala na komadiće. Htio sam u tom trenutku biti odrastao muškarac, netko tko se zna nositi i s najtežim nesrećama u životu. Otac *mi* je povjerio majku na brigu, tako je u šali govorio, još dok smo zajedno bili u ribolovu. Vidjevši nju svu izbezumljenu, shvatio sam da me sad najviše treba. Neka nevidljiva ruka dotaknula je moje rame. Odjednom sam osjetio neopisivu snagu koju mi je otac davao s neba. Znao sam da će odsad biti naš anđeo čuvar i da više nema zapreka u mojem životu. Bit će moj vjetar u leđa, moja desna ruka i poticaj da postignem nešto veliko i ostanem dobra osoba kao što je bio i on. Volim te, tata! Hvala ti na svemu što si učinio za mene u ovih trinaest godina!

HRVOJE NOVOTA, 7. r.
OŠ LUDBREG, Ludbreg

GRAD ZAGREB
2. NAGRADA*Savjest – moja prijateljica*

U početku to shvaćaš kao prijateljsko zadirkivanje, kao šalu: riječi polete, pogode, rane! Jednostavno ih ne možeš obuzdati, a kad izlete, ne možeš ih vratiti.

Sjetiš se kako je isprva bilo smiješno, ali sada kao da je šali istekao rok trajanja. Shvatiš što si napravio i nešto se u tebi probudi.

Počinje ustajati i rasti. Postaje tvoja sjena. Svuda te prati i bocka. U svemu vidiš prijateljevo uplakano lice, a u glavi ti odzvanjaju zvukovi podrugljivoga smijeha i psovki. Hodaš ulicom i stalno imaš kamenčić u cipeli. Smeta te, grize i nikako ne želi izići. Ona doleti kao hladan vjetar, smrzne ti obraze, postane dio tebe koji te polako vuče u tamu iz koje ne možeš pobjeći. Kad ga pogledaš, sjetiš se... Ona ti počne čupati kosu i štupati te. Kreneš tamnim putem, zalutaš nekom stazom koja nema kraja. Ne možeš spavati noćima – ona ti blješti u oči i ne da ti sna. Staviš se u njegovu kožu i osjetiš kako ti ona nemilosrdno lomi srce, komadić po komadić...

Više ne možeš tako, bježiš od tog zla koje ti se uvuklo u glavu i sada miješa osjećaje pojačavajući krivnju i žaljenje. Nepodnošljivo je, sve te boli! Potražiš pomoć od čarobnih riječi. Jedna od njih dolazi ti ususret, zagrlj te i odjednom iz tvojih usta izleti: „Oprosti!“ Nastupaju ljutnja i tuga, zatim i razočaranje, ali oprost ih obuzda. Prijateljstvo krene s radošću lijepiti komadiće srca i spajati ga. Veselje i olakšanje stope se u jedno i izliju suze radosnice niz obraze...

Tek tada se ona, koja te cijelo vrijeme pratila i bockala, primiri i nastavi spavati u tebi. Prijateljica Savjest nestrpljivo čeka kad će riječi ponovo pogoditi jer ona dobro zna: kad ubodeš – uvijek ostane ožiljak!

ANJA POLJANŠEK, 7. r.
OŠ ANTE KOVAČIĆA, Zagreb

BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
3. NAGRADA*Kao vodene kozice*

„Tako, stani tamo, pokraj bunara“, objašnjavala sam Jani, svojoj maloj susjedi koja je toga popodneva dijelila sa mnom moje dvorište.

Kretala se unatrag i srce mi je poskočilo kad se približila grmu maminih dragocjenih ciklama. Srećom, njezina roza tenisica izbjegla je susret s „draguljem našeg dvorišta koji možete iznijeti samo preko mene mrtve!“, kako kaže moja mama. Tata je jednom slučajno pokosio trimerom jedan grmić, pa ga je mama natjerala da počupa sav korov u povrtnjaku, a ta kazna meni doista ne bi trebala. Ja da čupam korov?! Iako bih baš ja bila krivac, iako to nije ni moja noga, ni moja tenisica, a bome ni moja ciklama!

Male roza tenisice napokon su napustile opasnu zonu i pogodile željeno mjesto, pa sam rekla: „Dobro, tu stani.“ Jana je uzbuđeno kimnula, a njezine plave kovrčice zatresle su se i zelene oči zasjale. Tim velikim zelenim očima nisam mogla odoljeti ni kada su me jučer poslije škole gledale dok je sitni glasić govorio: „Lucija, nauči me igrati odbojku!“ Pa sam ja zanemarila činjenicu da o odbojci znam koliko i prosječna kokoš o Pitagorinu poučku i zakazala sam prvi trening za danas.

Skenirala sam dvorište da se uvjerim kako su svi dragulji i brilijanti našega povrtnjaka i cvjetnjaka sigurni pa, uvjereni, nastavila: „Dobro, znači, moraš baciti loptu u zrak i samo je ovako udariti“, objašnjavala sam joj kako se servira. Lopta je sletjela ravno Jani u ruke, a ja sam se ponosno nasmiješila. Moja mala susjeda odmah je odlučila isprobati znanje koje je upila, ali lopta je otišla krajnje lijevo i već sam se uplašila da će završiti na cesti ili, *nedajbože*, pogoditi dragulj našega dvorišta, no kad sam se okrenula, tamo je već stajao Joško. Taj sedmogodišnjak, matematički genije i, među ostalim, Janin dečko, živio je kuću do moje i svaki put nasmrt bi me preplašio, prišuljavši mi se s leđa. Uvijek je nosio košulje i nije bio nimalo sportski tip. E upravo zato me iznenadilo kad je bacio loptu uz „Ljubavi, lovi!“, a lopta je poletjela i sletjela s druge strane visoke drvene ograde, ravno u dvorište Branke Krivačić, tj. u „deveti krug pakla“, kako je govorio moj tata, ili „vještičji brlog“, kako su govorili mlađi klinici. Naravno, tamo nisu gorjele paklene vatre niti su se miješali opaki napici. Zapravo, nikad nisam ni bila tamo! A Branka Krivačić bila je ustvari starija gospođa povećeg nosa. Legenda kaže da nju „nikad nitko nije vidio da izlazi iz kuće ili ulazi u nju zato što ona na svojoj metli noću leti i otima malu djecu, a onda ih ugoji i pojede.“ Zapravo, dostavljali su joj hranu, vidjela sam kad smo išli na more. No unatoč svim uvjerenjima, malci su i dalje mislili da je vještica! A da budem sasvim iskrena, nisam je ni ja baš obožavala jer kako netko za koga se govori da je vještica može biti simpatičan?

U međuvremenu su se Jana i Joško primili za ruke i pobjegli iz dvorišta vičući: „Aaaaa, uznemirili smo vješticu! Upomoć!“

Pomislila sam: „Ma jedna lopta više ili manje. Neka ostane u dvorištu Branke Krivačić.“

No nešto me tjeralo da ipak odem po nju. Nisam sasvim sigurna je li to bila znatiželja ili činjenica da sam tu loptu platila vlastitim džeparcem, no, kako god, požurila sam u garažu po ljestve. Postavila sam ih uz drvenu ogradu sumnjičavo pogledavajući dva prazna mjesta na kojima su nekad bile prečke. Ipak, nekako sam se uzverala do vrha ograde.

Oprezno sam postavila lijevu nogu na ogradu i pogledom zaokružila dvorište. Nekoliko busena trave, podivljali korov osnažen proljetnom kišom, davno zahrdali automobil. Da nisam znala kako ovdje netko živi, pomislila bih da je to napušteno zemljište. Jedine znakove života davalo je šareno cvijeće na prozorima. Ipak sam ja malo zlobno stvorenje, pa sam pomislila: „Možda je slučajno prolila neki napitak koji uništava sve oko sebe!“ I dok sam se glasno smijala vlastitoj dosjetki, završila sam u – blatu. I to u dvorištu Branke Krivačić! Iako sam cijelo vrijeme htjela biti što tiša, zavrištala sam kad sam ugledala velikog rotvajlera kako dolazi trčeći iz stražnjeg dijela dvorišta.

Iz njegove velike crne gubice curile su sline. Blatan lanac vukao se za njim zlokobno zveckajući. Velike čeljusti otvarale su se i zatvarale. Crne, prodorno sjajne oči ljubazno su gledale ravno u mene, kao da me hoće raskomadati. Oštar lavež prolomio se malim dvorištem okruženim visokom ogradom. Panično sam pogledavala okolo tražeći izlaz. Zvjerka je još jednom zalajala u trku, a ja sam zatvorila oči i čekala, dakako ono najgora. Pokušavala sam misliti na sve svoje najbliže, ali trenutno sam mogla misliti samo na to kako mama danas ide na informacije u školu i da će u imeniku ugledati jedinicu, a ja joj neću imati prilike objasniti da nisam ja kriva, da je Karlo prepisivao od mene, a ne obratno i da je nastavnica, kao i obično, krivo vidjela!

I upravo sam zamišljala mamu kako jadna, sasvim lišena pravih informacija, nezadovoljno odmahuje glavom na moju jedinicu, kad sam začula glasan zvižduk i povik: „Bubica, dođi sim! Bubek!“ I trebalo mi je neko vrijeme da shvatim da je „Bubek“, moj krvoločni atentator, odjednom postao mala maza. Zjenice su mu se raširile i nevino mi je isplazio jezik. „Bubek, dođi sim!“ opet se začulo. I Bubek je otrčao prema ulazu u kuću.

A na ulazu u kuću stajala je Branka Krivačić, glavom i bradom, i s čokoladom u ruci. Bubek je dotrčao do starice i zgrabio poslasticu iz staričine ruke. Za oči mi je zapela izlizana i bezbroj puta zašivena sukinja i poderana vesta na laktovima. Lice izborano i blijedo. Siromašna i životom izmučena starica. Pogledala me. Nije tu bilo ni traga vještici ili paklenom stvorenju. Samo blage, tople, smeđe oči. Polako mi se približavala pritišćući drveni štap uz nogu. „Ti si ona mala susjedova, je l' da?“ rekla je pokazujući glavom u smjeru moje kuće. Kimnula sam. Starica se nasmijala i rekla glasom toplim poput čaja od kamilice zimi: „Imaš najljepši smijeh koji sam dosad čula!“ Srce mi se slomilo. Kao da se razbilo na bezbroj komadića. Prošaptala sam: „Hvala.“ Starica je upitala trebam li pomoć, ali ja sam već bila ustala iz onog blata, uzela svoju loptu i odvukla se iz dvorišta.

Zapuhao je proljetni vjetar i otpuhivao suze s mojeg lica. Bacila sam loptu na travnjak i otišla u svoju sobu. Legla sam na krevet. Obuzela me neka silna tuga i posramljenost. Sjetila sam se toplih očiju stare susjede Krivačić. Pitala sam se je li ona plakala zbog bezobraznih klinaca i rugalica, zbog legende ispričane o njoj kao o vještici, zbog

nepravde protiv koje nije mogla. Umjesto nje ja sam htjela vrištati. A onda sam donijela odluku.

Već istog popodneva ispekla sam kolač od čokolade, jedini koji sama znam peći, i mnogo malih kiflica. Miksala sam, miješala, valjala i pekla. Sve do večeri. Zadovoljna i umorna legla sam u krevet i odmah zaspala.

Idućeg jutra ustala sam rano. Čekala sam da se vani pojave Jana i Joško pa sam ih pozvala i svakom dala tanjur kolača. „Moram vam nešto pokazati!“ rekla sam i odvela ih pred dvorišna vrata susjede Krivačić. Joško je zamalo počeo bježati, a i Jana je uzmicala. „Čekajte! Samo mi vjerujte!“ rekla sam oštro. Htjela sam da vide. Morali su vidjeti! Zbog stare gospođe i zbog sebe. Umirili su se i znatiželjno čekali što će se dogoditi. Otvorila sam drvena putna vrata. Korak po korak, bez ijedne izgovorene riječi, nas smo se troje, svaki noseći po tanjur kolača, našli pred staričinim vratima. Ne znam zašto, ali Bubice se nisam ni sjetila.

Nije bilo zvona, pa sam pokucala. Nekoliko trenutaka čekanja i nervoznih pogleda, a zatim su se vrata otvorila. Stara je gospođa ustuknula, iznenađena što nas vidi. Rekla sam podižući pladanj s kolačima: „Jeste za domaće *muffine*?“ Starica je pogledala prema *muffinima*, pa u Joška i Janu, a onda ponovo u mene i rekla: „Od čokolade? Moji najdraži!“ Pomaknula se da možemo proći i jednostavno se počela smijati. Smijala se iz čiste radosti. Punim plućima. Grleno. Do suza. Bez zadržke. A i mi s njom.

Bilo je to najljepše popodne u mom životu. I bilo je još mnogo takvih popodneva. Otada smo Joško, Jana, baka Krivačić i ja postali nerazdvojni prijatelji! Ja sam pekla *muffine*, a ona kremšnite! Rođena je Samoborka, dakle stručnost za kremšnite zapisana joj je u genima! Uživam sjedeći na njezinoj staroj zelenoj fotelji, smijući se s njom ili jedući kolače za njezinim skromnim stolom. I nikada nisam požalila što mi je blato onoga dana uništilo omiljenu trenirku. Naposljetku, ima mnogo zelenih trenirki sa zvjezdicama, ali samo je jedna baka Branka, koja još peče i najbolje kremšnite na svijetu. A Bubica je stvarno bubica.

I da, pogriješila je! Ona je osoba koja se najljepše smije. Nisam to ja. Ona je osoba čiji su osmijeh i radost zarazni kao vodene kozice.

A koliko je tek predivnih osmijeha na starim, naboranim licima u svim našim susjedstvima! Treba samo istražiti i krenuti im ususret. Može i bez lopte!

LUCIJA MALČIĆ, 8. r.
IV. OŠ BJELOVAR, Bjelovar

